

ปรัชญาเม่งจื๊อ

โดย อ.สรณีย์ สายศร

- “...สำหรับบรรดาเจ้าผู้ครองแคว้นทั้งหลายแล้ว คำพูดของเม่งจื๊อ เป็นเหมือนคำสวดมนต์ของพวกเขาหมดผี ไม่มีพื้นฐานของความ เป็นจริงรองรับแต่อย่างใด...” (สุมาเฉียน)
- ทำไมเป็นเช่นนั้นล่ะ ?? * _____ *

- “นับตั้งแต่มนุษย์เกิดมาในโลก
เรื่อยมาจนถึงปัจจุบัน ยังไม่มีบุคคล
ใดที่พอจะถือได้ว่า เป็นขงจื๊อคนที่ ๒
ได้เลย...**ความปรารถนาของข้าพเจ้า**
ก็คือเรียนให้มาก เพื่อจะได้เป็นอย่าง
ขงจื๊อ...ถึงแม้ข้าพเจ้าจะไม่สามารถ
เป็นศิษย์ของขงจื๊อได้ทัน แต่ข้าพเจ้า
ก็จะพยายามศึกษาและเจริญ
คุณธรรมของขงจื๊อเอาจากบุคคลผู้
เคยเป็นสานุศิษย์ของท่านมา”
- “**สิ่งที่ข้าพเจ้าสอนไม่มีอะไรใหม่**
ขงจื๊อผู้เป็นใหญ่ได้สอนไว้ก่อนหน้า
ข้าพเจ้าแล้ว”

เม่งจื๊อ คือ ใคร?

- ลัทธิปรัชญาของขงจื๊อได้รับการขยายความและรุ่งเรืองยิ่งขึ้นโดยเม่งจื๊อ
- เม่งจื๊อชื่อเดิมว่า “คอ” เป็นชาวเมืองโซ่ว (Tsou) ปัจจุบันเป็นอำเภอโซ่วเซี่ยน (Tsou Hsien) ในแคว้นลู่ หรือมณฑลซานตงในปัจจุบัน
- เกิดประมาณร้อยปีเศษหลังจากขงจื๊อ เสียชีวิต คือ ประมาณ พ.ศ. ๑๗๑-๑๗๒ และสิ้นชีพ พ.ศ. ๒๕๔ รวมอายุ ๘๒ ปี (อ.เสถียร โปธินันทะ- เม่งจื๊อเกิด พ.ศ. ๑๕๔ เสียชีวิต พ.ศ. ๒๒๘ รวมอายุ ๘๔ ปี)

เม่งจื่อ คือ ใคร?

- สมัยเม่งจื่อเป็นเด็กได้รับความยากลำบาก เพราะบิดาตายจากไปเมื่อ เม่งจื่ออายุได้ ๓ ขวบ ปล่อยให้นางเจียงสี มารดาต้องเลี้ยงดูลูกตามลำพัง

เม่งจื่อสมัยที่ยังเป็นเด็กมีนิสัยชอบเลียนแบบ เอาอย่างสิ่งที่ตนพบเห็น จึงเป็นเหตุให้นางเจียงสีต้องอพยพย้ายบ้านถึง ๓ ครั้ง เพื่อหาสิ่งแวดล้อมที่ดีงามให้แก่เด็กน้อยเม่งจื่อ เพื่อให้ลูกน้อยของนางได้เป็นผู้ดีมีศักดิ์สูงตามบรรพบุรุษซึ่งเป็นตระกูลผู้ดีเม่งซุน สุดท้ายได้ย้ายมาอยู่ใกล้กับโรงเรียน แวดล้อมด้วยคนมีการศึกษาและมีมารยาทสัมมาคารวะ

- เด็กน้อยเม่งจื่อ : ข้างบ้านฆ่าหมู ไม่รู้ว่าจะเอาไปทำอะไร?
- มารดา : คงจะเอามาให้ลูกกิน

- “แม่ทนลำบากทุกอย่างเพื่อหารายได้มาส่งให้ลูกเรียน แต่ลูกเรียนหนังสือไม่แสวงหาความก้าวหน้า มันก็เหมือนกับแม่ตัดผ้าที่ทอดขาด การเรียนทอดทิ้งครึ่งๆกลางๆ แล้วจะหวังให้ประสบความสำเร็จในวันข้างหน้าได้อย่างไร?

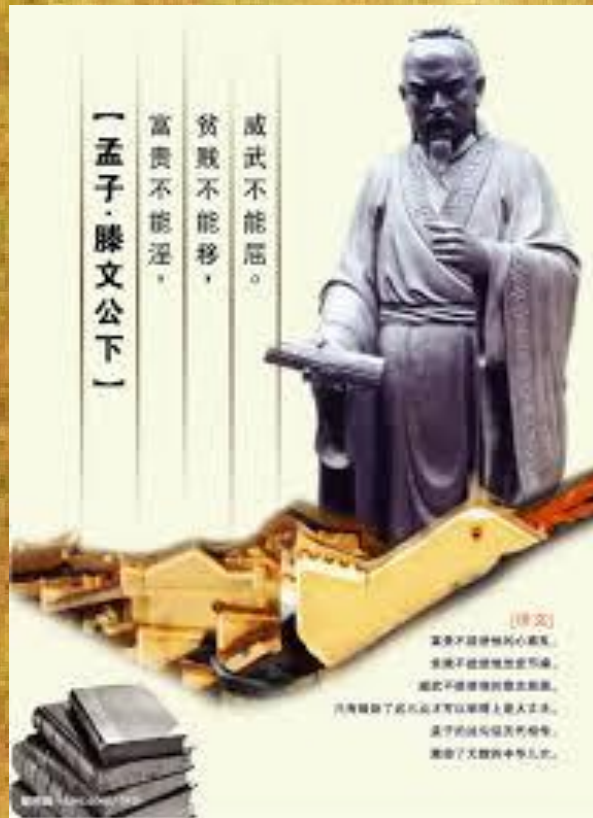
- เมื่อเจริญวัย เม่งจื่อได้เข้าศึกษาในสำนักเรียนของจื่อ โดยเป็นศิษย์ของ “จื่อซือ” ศิษย์ผู้สืบลัทธินของจื่อชั้นที่ ๓ เม่งจื่อเป็นศิษย์ก้นกุฎิของจื่อซือ และเป็นศิษย์ชั้นที่ ๔ ของจื่อ
- เมื่อจบการศึกษา เม่งจื่อได้เดินทางไปรับราชการในราชสำนักพระเจ้าชวุ่นอ้วงแห่งรัฐชี่ ต่อมาเห็นทางบ้านเมืองไม่ดำเนินตามปรัชญาของตน จึงลาออกไปรับราชการในแคว้นนี้ **ก็ประสบความผิดหวังอีก**
- **คิดว่าทำไม เม่งจื่อถึงผิดหวัง??**

- เม่งจื๊อได้เที่ยวไปตามนครน้อยใหญ่เพื่อเสนอปรัชญาของตน แต่ก็ไม่มีใครยอมทำตามอุดมคติทางการเมืองของเขา มีแต่สวดูดีว่าทัศนะของเม่งจื๊อดีจริง ทั้งนี้เพราะเจ้าเมืองรัฐต่างๆ ในสมัยนั้น คิดแต่จะรุกรานรัฐอื่น แย่งชิงอำนาจ ไม่ได้ด้วยเล่ห์ก็เอาด้วยกล

แต่ปรัชญาของเม่งจื๊อกลับสอนตรงกันข้าม คือให้มีความเห็นอกเห็นใจกัน และสอนให้นักปกครองปรับปรุงตนให้ได้เสียก่อน แล้วจึงค่อยไปปกครองผู้อื่น

เม่งจื๊อเห็นไม่ใช่ว่าเป็นผลสำเร็จในงานราชการแล้ว จึงกลับมาใช้ชีวิตในมาตุภูมิ อบรมสั่งสอนศิลปะวิทยาการแก่นักศึกษาจวบจนวาระสุดท้ายของชีวิต

- เม่งจื๊อได้รวบรวมคำสอนของขงจื๊อ เรียกว่า
“หนังสือประมวลคำสั่งสอนของขงจื๊อ”
(ลุนยฺว)
- เม่งจื๊อเป็นบุคคลที่มีความสามารถในการพูดที่จับ
ใจ มีความกล้าหาญทางจริยธรรม และมี
สติปัญญาอันลึกซึ้ง เป็นบุคคลที่เผยแพร่คำ
สอนของขงจื๊อออกไปอย่างกว้างขวาง และ
โจมตีคำสอนที่บิดเบือนไปจากปรัชญาของ
ขงจื๊อด้วย เช่น....
- ได้รับยกย่องว่า เป็นนักปรัชญาจีนคนที่สำคัญ
ที่สุดรองลงมาจากขงจื๊อ >> ประมาจารย์คนที่
สอง

ปรัชญาของเม่งจื๊อ

- ธรรมชาติเกี่ยวกับธรรมชาติของมนุษย์

- ธรรมชาติของจิตใจมนุษย์มีสภาพเป็นความดีงามโดยกำเนิด มีสภาพเป็นกุศล ประกอบไปด้วยคุณธรรม เรียกว่า “แซ่เสียง” >> มนุษย์ทุกคนไม่ปรารถนาเป็นคนเลว แต่ที่ต้องกลายเป็นคนชั่วเข้าไป ก็เพราะสิ่งแวดล้อมและการอบรมทำให้เป็นเช่นนั้น
- เม่งจื๊อยอมรับว่ามีธรรมชาติส่วนหนึ่งที่ไม่ดีไม่เลวในตัวของมันเอง เช่น ความต้องการ สัญชาตญาณต่างๆ ขึ้นอยู่กับการอบรมและพัฒนา คุณธรรมที่มีอยู่

- “**ธรรมชาติจิตสันดานอันดีงามของคนนั้น อุปมาดังน้ำที่มี**
ธรรมชาติไหลไปสู่ที่ต่ำเสมอ ส่วนการที่น้ำต้องไหลไปสู่ที่สูงนั้น
ผิดธรรมชาติ เกิดจากเหตุอื่นมาผลักดันให้น้ำต้องไหลฝืน
ธรรมชาติ คนที่ทำความชั่วก็เช่นกัน ไม่ใช่ธรรมชาติดั้งเดิมของ
เขา แต่ถูกอำนาจอื่นมาผลักดันให้ทำ อย่างเช่น ปีใดพืชพันธุ์
ธัญญาหารสมบูรณ์ ผู้คนก็ประพฤติตัวดีมีศีลธรรม แต่ปีใดการเก็บเกี่ยว
ไม่ได้ผล ใจผู้ร้ายก็เกิดมีขึ้น...นี่มิใช่หมายความว่าธรรมชาติจิตสันดาน
ของคนเหล่านี้แตกต่างกันเลย สาเหตุทำให้ผิดแปลกออกไปก็
เนื่องมาจากสถานการณ์แวดล้อม ทำให้หิวโหยลำบาก ถึงได้ลุแก่อำนาจ
ชั่วไปได้”

ทุกคนมีธรรมชาติเหมือนกัน - อายตนะทั้ง ๖

ความแตกต่างระหว่างบัณฑิต กับสามัญชนคืออะไร ?

- เฉลย *** บัณฑิตรู้จักนำธรรมชาติอันดีของตนออกมาใช้ให้เป็นประโยชน์ทั้งแก่ตนเองและผู้อื่น *** ส่วนสามัญชน (หรือ พาลชน) กลับหลงลืมธรรมชาติอันดีงามนั้น พอลืมไปนาน ๆ ก็คิดว่า คุณธรรมต่างๆ ไม่มีในตน หรือพลัดพรากจากตนไปหมดแล้ว

“...อันว่าธรรมชาติสันดานแห่ง
ปวงมนุษย์ก็ฉนั้น ไฉนเลยจักไม่มี
ความเมตตา สุจริตธรรมอันดีงาม
เป็นพื้นเพอยู่ เท่าที่เขาทอดทิ้ง
คุณสมบัติเหล่านั้นไปเสีย ก็
เช่นเดียวกับต้นไม้บนภูเขา ถูกขุด
โค่นทำลายลงทุกวัน เมื่อเป็นเช่นนี้
จักให้เขาเป็นคนดีได้อย่างไรเล่า ?

คุณสมบัติในธรรมชาติแห่งมนุษย์

- ในธรรมชาติของมนุษย์นั้น มีคุณสมบัติหรือเมล็ดพันธุ์แห่งความดีงามอยู่แล้ว และสามารถพัฒนาให้เจริญงอกงามขึ้นได้ตามลำดับ
- คุณธรรม หรือเมล็ดพันธุ์แห่งความดีงามในจิตใจอันเป็นธรรมชาติของมนุษย์นั้น ได้แก่ คุณสมบัติ ๔ ประการ คือ

- ๑. ความรู้สึกเห็นอกเห็นใจผู้อื่น หรือ “ความเมตตา” (ยั้ง หรือ เहरิน)
- คือ ไม่มีดวงจิตใดโดยสภาพปกติจะเฉยเมยต่อความทุกข์ทรมานของชีวิตอื่นๆ ได้ โดยไม่เกิดความรู้สึกเวทนาสงสาร

Don't Tell Secrets to
a Parrot

"If anyone comes,
tell them that I am
not here"

- ๒. ความรู้สึกละอายใจและรังเกียจต่อความชั่ว หรือ “คุณธรรม
ซื่อสัตย์” (หจ) >> จิตทุกดวงโดยสภาพปกติมีความรู้สึกละอายใจและ
รังเกียจต่อความชั่ว เป็นจุดเริ่มต้นของการยึดมั่นในศีลธรรม และพัฒนา
มาเป็นความซื่อสัตย์

- ๓. ความรู้สึกรู้สีกในความมีสัมมา
คาระ อ่อนน้อมหรือ นิติธรรม
เนียม (ไฉย) >> ความสุภาพเป็น
บ่อเกิดหรือจุดเริ่มต้นของการปฏิบัติ
อันงดงาม เหมาะสม หรือ นิติธรรม
เนียม

Three Men Share
Wisdom &
Knowledge

- ๔. ความรู้ลึกในเหตุผล รู้ผิดชอบชั่วดี หรือ สติปัญญา (ดี)
- ความสามารถทางพุทธิปัญญา อันเป็นจุดเริ่มต้นของปัญญา

- เม่งจื่อเชื่อว่า จุดมุ่งหมายของการศึกษาวิทยาการต่างๆ ก็เพื่อแสวงหาคุณธรรมที่หายไป ดังที่เม่งจื่อกล่าวว่า
- “...อันการศึกษาวิทยาการนั้น ไม่มีอะไรอื่นนอกจากเพื่อติดตามค้นหาคุณสมบัติที่พรากหายจากจิตสันดานให้กลับคืนมาเท่านั้น”
(ความเมตตา หิริโอตตปปะ นิติธรรมนิยม สติปัญญา)***
- คุณสมบัติทั้ง ๔ ย่อได้เป็นคำพูด ๔ คำ >>
- “ความรู้ถูกต้องที่สุจริต เรียกว่า เลี้ยงใจ”
- “ความสามารถที่ถูกต้องที่สุจริตในการปฏิบัติตามความรู้นั้น เรียกว่า เลี้ยงเลี้ยง”
- ผู้ขาดคุณธรรมทั้ง ๔ ย่อมไม่ใช่มนุษย์

- เมื่อทุกคนมีความรู้ที่ดี ความสามารถที่ดี (มีคุณสมบัติทั้ง ๔ ประการ) ทุกคนก็อาจมีฐานะทัดเทียมกันได้ด้วยความรู้ดีและความสามารถ
- เม่งจื๊อสอนว่า ทุกคนสามารถเป็นพระเจ้าเงี้ยว พระเจ้าซุ่นได้ ถ้าทุกคนใช้ความรู้ ความสามารถที่มีอยู่เป็นทุนในตนให้ขยายออกมา เท่าเทียมกับกษัตริย์ทั้ง ๒ พระองค์

คติชีวิตของ맹จื่อ

- “จงอย่าทำสิ่งที่ความรู้สึกละอายใจของตนบอกว่าไม่ควรทำ จงอย่าปรารถนาในสิ่งที่ความรู้สึกละอายใจของตนบอกว่าไม่ควรปรารถนา เรื่องของมนุษยธรรมมีเพียงเท่านี้”
- บัณฑิตมีความสุขอยู่ ๓ ประการ
- ๑. บิดา มารดาท่านอยู่บริบูรณ์ ญาติพี่น้องมีความสามัคคี รักกัน
- ๒. เมื่อสำรวจตนเองแล้ว ก็ไม่มีข้อเสียหาขบถพ้องในสายตาของเทพดาฟ้าดินและในสายตาของมนุษย์
- ๓. ได้คนดีมีความสามารถมาเลี้ยงดู

คติชีวิตของเม่งจื๊อ - ยึดมั่นในคุณธรรม

- “บัณฑิตในยามตกอับ ก็ไม่ละทิ้งความซื่อสัตย์สุจริต ในยามรุ่งเรืองก็ไม่เห็นห่างอุดมคติอันดีงาม เมื่อไม่ละทิ้งความซื่อสัตย์ เชื่อว่าเป็นผู้คุ้มครองชื่อเสียงของตนเองไว้ เมื่อไม่เห็นห่างอุดมคติอันดีงาม ประชาชนเขาก็ไม่ผิดหวังในตัวเรา ในยามตกอับพยายามรักษาตน สร้างเกียรติยศชื่อเสียงไว้แก่ชนเบื้องหลัง ในยามรุ่งเรืองก็จงทำให้สังคมพลอยมีความสุข ความเจริญด้วย”

“ในสมัยที่คนทั้งหลายถือธรรมเป็นใหญ่ เราต้องยึดมั่นในธรรม บำเพ็ญประโยชน์ต่อประเทศชาติ ในสมัยที่คนทั้งหลายถืออธรรมเป็นใหญ่ เราก็จงสละชีวิตเสียได้เพื่อรักษาธรรมไว้”

ปรัชญาการเมืองของเม่งจื๊อ

- เม่งจื๊อได้แบ่งลักษณะการปกครองออกเป็น ๒ ประเภท
- ๑. **“ป้าเจ่ง” การปกครองแบบเดชาานุภาพ** ใช้อิทธิพลทางอำนาจหรือทางการทหารที่เหนือกว่าปกครองประเทศ
- ๒. **“ยี่นเจ่ง” การปกครองแบบธรรมานุภาพ** ใช้คุณธรรม ความเมตตา กรุณา ปกครองให้เกิดสันติสุข

- “ผู้ที่ปกครองด้วยคุณธรรม ผู้นั้นจักสามารถตั้งตนเป็นจอมจักรพรรดิราชได้สำเร็จ โดยไม่จำเป็นต้องมีอาณาเขตแดนดินกว้างขวางอะไรมาก มาเป็นขุมกำลัง จงดูพระเจ้าเซียงทิงเถิด พระองค์อาศัยที่ดินเพียงเจ็ดสิบลิ่เท่านั้น พระองค์ก็สามารถสร้างรัฐของพระองค์เองขึ้นมาได้...ฉะนั้น การใช้เดชานุภาพทำให้ผู้อื่นเขายอมแพ้ นั้นไม่ใช่การยอมแพ้จากใจจริง แต่เป็นเพราะกำลังของเขาไม่พอต่อสู้ เขาจึงจำต้องยอมแพ้ แต่ถ้าใช้คุณานุภาพ ทำให้ผู้แพ้เขายินยอม นั้นจึงจักเป็นการยอมแพ้ด้วยความยินดีจากใจจริงของเขา”

- การปกครองแบบธรรมาณูภาพนั้น ต้องถือประโยชน์ของประชาชนเป็นสำคัญก่อนสิ่งอื่นใด >> “ประชาชนสำคัญที่สุด ประเทศชาติสำคัญรองลงมา ส่วนผู้ปกครองนั้นมีความสำคัญน้อยที่สุด”
- ในทัศนะของเม่งจื๊อ >> การมีอำนาจครอบครองอาณาจักรได้นานนั้น ข้อสำคัญข้อเดียวคือ จะทำอย่างไรที่จะให้ประชาชนนิยมนับถืออย่างจริงใจจริงใจ ??

- การทำให้ประชาชนนิยมนับถืออย่างจริงใจ >> ต้องทำให้ประชาชนเกิดความศรัทธาในตัวผู้นำก่อน โดยผู้นำจะต้องทำสิ่งที่ประชาชนต้องการ งดเว้นสิ่งที่ประชาชนไม่ปรารถนา หากผู้นำทำได้ ดังกล่าวย่อมเป็นที่รักของประชาชน
- บ้านเมืองใดมีผู้นำไม่ดี ความไม่ดีของผู้นำจะทำให้พลเมืองต้องผละหนือออกมาพึ่งประเทศที่มีผู้นำมีคุณธรรม...ผู้นำที่ไม่ดีจึงกลายเป็นคนขับต้อนราษฎรของตนให้ออกมาสวามิภักดิ์เมืองอื่นโดยอัตโนมัติ
- เพราะเหตุนี้ แม้เจ้านครที่ทรงศีล ทรงธรรม ถึงแม้จะไม่ปรารถนาเป็นพระเจ้าจักรพรรดิ แต่ก็ไม่สามารถหลีกเลี่ยงได้ เพราะคนทั้งหลายทั่วแหล่งหล้าปรารถนาจะให้เป็น ^ _____ ^

คุณสมบัติของผู้ปกครองโดยธรรม

- ระบบการปกครองโดยธรรม เม่งจื๊อสอนให้ขยายจากจิตสันดานภายในของตนออกไปหาภายนอก โดยถือว่า ธรรมชาติของมนุษย์นั้นย่อมมีความไม่ปรารถนาเบียดเบียนกันอยู่ในส่วนลึกของจิต
- “ความกรุณาเชื่อว่าเป็นปทัฏฐานแห่งความเมตตา, ความละเอียดเกรงกลัวต่อบาปเป็นปทัฏฐานแห่งความสุจริต, ความไม่ลำพองหยิ่งทะนงเป็นปทัฏฐานแห่งนิติธรรมนิยมมารยาท และความเข้าใจเหตุผลอันสมควร เชื่อว่าเป็นปทัฏฐานแห่งปัญญา >> บุคคลซึ่งขยายคุณสมบัติทั้ง ๔ ให้ไพศาลแผ่ไปทั่วได้เช่นนี้ จึงจะรักษารัฐสีมามณฑลเอาไว้ได้ ตรงกันข้ามกับบุคคลที่มีอาจยังคุณสมบัติทั้ง ๔ ให้แผ่ออกไปได้ บุคคลนั้น แม้แต่บิดามารดา เขาก็ยังไม่สามารถจักปฏิบัติเลี้ยงดูได้อย่างสมบูรณ์ ไม่บกพร่องได้”

เม่งจื่อสนทนากับพระเจ้าเหี้ยฮู่ฮ้วง

- พระเจ้าเหี้ยฮู่ฮ้วง : ท่านอาจารย์อุตสาหะจาริกมาแต่ไกลถึงที่นี่ คงจะมีวิธีการอันวิเศษที่จะอำนวยความสะดวกให้แก่รัฐง่ยเป็นแน่แท้
- เม่งจื่อ : “...เมื่อทุกคนต่างพากันคำนึงปรารถนาแต่จะได้มาซึ่งประโยชน์ของตน ย่อมเกิดการแก่งแย่งผลประโยชน์ขึ้น รัฐใดเป็นเช่นนี้ถือว่ารัฐนั้นตกอยู่ในภาวะอันตราย... **พระองค์ได้เคยสดับอยู่แลหรือว่า ผู้มีคุณสมบัติ เช่น เมตตา (เย็น, เหม็น) และ ความซื่อสัตย์สุจริต (หงี) ประจําใจ จักเป็นคนที่ทอดทิ้งไม่เหลียวแล บิดา มารดา หรือว่าคิตทรยศ กบฏต่อพระมหากษัตริย์ ด้วยเหตุนี้ ข้าพเจ้าจึงขอให้พระองค์ตรัสถึงเรื่องเมตตาและซื่อสัตย์สุจริต ก็พอแล้ว ไม่จำเป็นต้องตรัสถึงเรื่องผลประโยชน์**”

- พระเจ้าเนี่ยฮู้ฮ่วงปรับทุทท์ว่า : “เดี๋ยวนั้นคร่งยุถูกศัตฺรเล่นงานรอบด้าน ด้านตะวันออกก็รบแพ้ันครชี่...ด้านใต้ก็ถูกดูหมิ่นเหยียดหยามจากนครฉ้อ ฉันทุ่ดที่จะอดทนต่อความอัปยศนี้ ตั้งใจจักล้างความอัปยศให้หมด จะมีวิธีอย่างไรจึงจะบรรลุผลสำเร็จ?”

- เม่งจื่อตอบว่า : ถึงมาตราบว่จะมีอาณาเขตเพียงสักหนึ่งร้อยลี้เท่านั้น พระองค์ก็สามารถที่จะเป็นพระเจ้าจักรพรรดิครอบครองมหาปฐพีได้ โดยไม่ยากเลย **ขอเพียงให้พระองค์จัดการปกครองรัฐโดยธรรม ลดหย่อนการลงทัณฑ์กรรมที่รุนแรง อย่าริดภาษีอากรจน เหลือเกิน อบรมสั่งสอนให้ประชาชนรู้จักทำไร้ไถนา มีอาชีพเป็น หลักฐานมั่นคง ให้ชนทั้งหลายซาบซึ่งในนิติธรรมนิยม ศีลธรรม มีความกตัญญูกตเวทิตา และซื่อสัตย์สุจริต เมื่ออยู่ภายในบ้านก็ รู้จักเคารพนบนอบในบุพการีของตน ครั้นอยู่ภายนอกก็รู้จักเชื่อ ฟังอ่อนน้อมต่อผู้บังคับบัญชา...ถ้าพระองค์ปกครองราษฎรได้ถึง มาตรฐานเช่นนี้...เมื่อพระองค์กรีธาทัพไปรบกับเจ้านครที่ฉ้อฉลต่อ ประชาชน ก็จะมีผู้ใดต่อกรกับพระองค์ ดังภาษิตที่ว่า “**พระราชที่ ประพฤติธรรม ย่อมปราศจากข้าศึกอาจต่อสู้ได้ในโลก**”**

เม่งจื่อสนทนากับเจ้านครซี

- เจ้านครซี : บุคคลพึงมีคุณสมบัติประการใดบ้าง จึงจักเป็นพระมหากษัตริย์ครอบครองรัฐได้?
- เม่งจื่อ : “**ต้องดำเนินการปกครองโดยธรรม ให้ความคุ้มครองประชาชนอย่างแท้จริง...ขอให้ตั้งต้นด้วยการแผ่พระคุณขยายปกแผ่ออกไป** พึงเริ่มจากเคารพเชื่อฟังบิดามารดาของตนเองก่อน แล้วขยายออกไปเคารพเชื่อฟังบิดามารดาของผู้อื่นด้วย มีความเอ็นดูในบุตรหลานของตน แล้วขยายความเมตตาเอ็นดูนั้นให้ปกแผ่ไปถึงประชาชน คือมีความเมตตาเอ็นดูบุตรหลานของผู้อื่นด้วย ผู้ปกครองดำเนินปฏิบัติดังนี้ ก็ชื่อว่ารัฐมณฑลอยู่ในหัตถ์ทีเดียว”

- เม่งจื่อสอนให้เจ้านครชี้ ปรับปรุงตนให้เรียบร้อยดีเสียก่อนที่จะคิดขยายอิทธิพล เขาสอนว่า
- “บัดนี้หากพระองค์จักสามารถสร้าง**ระบบการปกครองโดยธรรมขึ้น**ได้ด้วยการแผ่พระคุณ...ผู้ปกครองที่ดีย่อมจัดการเศรษฐกิจของประชาชนก่อน กำหนดให้ประชาชนมีทรัพย์สินสมบัติเพียงพอที่จะ**เลี้ยงดูตนเองและครอบครัว** สามารถที่จะใช้เลี้ยงดูบิดามารดาบุตรภริยาให้มีความสุข ในปีที่สุดมสมบูรณ์ก็มีอาหารรับอิมหมี่ฟิมันตลอดทั้งปี ในปีที่แห้งแล้งก็อย่าให้มีคนอดอยากล้มตายลงได้ **เมื่อจัดการกับเศรษฐกิจสำเร็จ** จึงอบรมสั่งสอนประชาชนให้ตั้งอยู่ในอุดมคติเบื้องสูงที่ดีงาม เมื่อทำได้อย่างนี้ ประชาชนเขาก็จะอยู่ในบังคับบัญชาอย่างง่ายดาย

หน้าที่สำคัญของ ผู้ปกครอง

- ๑. ทำให้ประชาชนมีความสุขอันเกิดจากกินดี อยู่ดี มีความปลอดภัย ไม่กดขี่ รีดไถประชาชน ร่วมทุกข์ร่วมสุขกับประชาชน
- ๒. ทำให้ประชาชนได้รับการศึกษาวิทยาการต่างๆ ตลอดจนจารีตประเพณี มารยาทสังคม อีกทั้งให้การอบรมเพื่อให้เป็นพลเมืองดี มีศีลธรรมประจำใจ

ทัพพะเม่งจื่อต่อ สงคราม

- เม่งจื่อกล่าวว่า “ผู้ใดที่ทำลายคุณสมบัติแห่งเมตตา ผู้นั้นเรียกว่าเป็นมหาโจร ผู้ที่ทำลายความซื่อสัตย์สุจริต ชื่อว่าเป็นคนโหดร้าย ฉะนั้นคนที่ไม่มีความเมตตา ปราศจากความซื่อสัตย์สุจริตอีกด้วย เรียกว่าเป็นทรราชจอมเผด็จการ ข้าพเจ้าได้สดับแต่เรื่องพระเจ้าจิวนวอ้วง สำเร็จโทษทรราชจอมเผด็จการคนหนึ่ง มิได้เคยสดับว่า พระเจ้าจิวนวอ้วงเป็นกบฏปลงพระชนม์พระมหากษัตริย์พระองค์หนึ่ง”

- เม่งจื่อมีทัศนคติต่อต้านสงคราม เพราะสงครามย่อมนำความทุกข์ยากอันใหญ่หลวงมาให้ประชาชน
- แต่เม่งจื่อก็ยอมรับว่ามีสงครามที่เป็นธรรม ซึ่งก็คือสงครามที่ล้มล้างผู้ปกครองที่ชั่วร้าย และต่อต้านการรุกราน

ปรัชญาด้านเศรษฐกิจของเม่งจื๊อ

- เม่งจื๊อได้วางแนวเศรษฐกิจสำหรับรัฐ ไว้ดังนี้
- ๑. ยกเลิกภาษีสินค้า
- ๒. กำหนดราคาสินค้า
- ๓. จัดสรรที่ดินให้ประชาชนทำกิน
- ๔. ในสมัยเก็บเกี่ยวพืชผล ห้ามไม่ให้รัฐบาลเกณฑ์แรงงาน
- ๕. สงวนพันธุ์สัตว์น้ำ สัตว์บก และป่าไม้
- ๖. ส่งเสริมให้ทุกครัวเรือนทำสวนครัว และทำอุตสาหกรรมในครอบครัว
- ๗. สร้างโรงเรียนอบรมสั่งสอนจริยธรรม และวิชาความรู้แขนงต่างๆ แก่ประชาชนอย่างทั่วถึง
- *** เม่งจื๊อคัดค้านแนวคิดที่ให้ทุกคนต้องใช้แรงงานเหมือนกัน

**THANK
YOU
FOR
READING
!**

ดาวน์โหลดไฟล์นี้ได้ที่

www.philosophychic.com

สนุกกับการเรียนรู้ปรัชญาและศาสนาแบบชิคๆ เคียงคู่รอยยิ้ม